

Székely Udvarhely

Telefon 15. szám

A székelység érdekeit védő politikai ujság.

Telefon 15. szám

Előfizetési ára: egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyed-
évre 12 Lei 50 bani. Egyes szám 1 Lei.
Hirdetésnek díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronkint 3 Lei.

ALAPITOTTA
BETEGH PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Újép a vármegyénél.

(Saj. tud.) Udvarhelyvármegye törvényhatóságának tisztviselői karát Biró Dénes főjegyző, h. alispán 1921. január 3-án tisztelő küldöttségben vezette Dr. Cornea Tamás főispánhoz, hogy az ősi székely szokáshoz híven, boldog újévet kívánjanak vezérüknek.

Történelmi nagy idöket élünk.

Az új rendszer óta ez az első eset, hogy tisztviselőink így szerepeltek. Épen ezért közöljük a h. alispán üdvözlő beszédét, mely így szól:

Méltóságos főispán ur!

Udvarhelyvármegye törvényhatóságának tisztviselői kara eljött Méltóságod elé, hogy a beköszöntött újév alkalmából jó kívánságait és újévi üdvözlését Méltóságod előtt kifejezésre juttassa.

Midőn ezt tesszük, engedje meg Méltóságod kijelentenünk, hogy nem a hivatali függelimből folyó szokásos sablonszerűség alapján — hanem szívünk őszinte sugallatát követve tesszük.

Hisz egy oly ember előtt állunk, híhez az elismerés hangján — illetve nem, mert az elismerés csak magasabb helyről jöhet — hanem a hálaérzet hangján szólhatunk.

Jogot ad nekünk erre, jobban mondva kötelességünk teszi nekünk ezt, Méltóságodnak az elmúlt évben a vármegyében teljesített kormányzói működése.

Tekintsünk csak kissé vissza az elmúlt évre!

Midőn Méltóságod a vármegye kormányzatát az elmúlt év április havában átvette, mit látott, mit tapasztalt itt?

Fájdalom, nem láthatott egyebet, mint a hosszas, pusztító háború nyomán fakadt sebzett szíveket, kétregbeesett arcokat s reményt vesztett lelkeket.

Tapasztalta az arra különben hivatottak részéről a közügyek iránti érdeklődés teljes hiányát. Az egyes emberek részéről ellátottságot, nem a törődéséget.

Igen, ezeket látta és tapasztalta, mert a vármegye sokat szenvedett lakossága elvesztette a jövőbe vetett hitét, reménységét; a multak keserű tapasztalatai folytán megrendült a lakosságban a hatóságok iránti bizalom; a hatóságokban és tisztviselőkben csak üldöző ellenséget nézett. Ideges félelem szállta meg az emberek lelkét.

Nem egyszer hallottam magam is a nép szájáról ilyen kifakadást: „maholnap még az életet is lopnom kell, pedig azt igazán az Isten adta!”

És mit látunk mi most Méltóságod háromnegyedévi kormányzata, vezetése után?!

Látunk derültebb arcokat, egy nyüzsgő, lüktető, munkára vágyó életet.

Látjuk és tapasztaljuk ügygazdasági, mint társadalmi és rendészeti téren a gyors, nekilendült testületi szervezkedést, a hatóságok iránti bizalom megerősülését, a dermesztő félelem eloszlását, a közügyek iránti melegebb érdeklődést. Látjuk és tapasztaljuk minden téren, hogy közeleg a megújulás korszaka!

És mind emez örvendetes változást köszönhetjük Méltóságodnak!

Méltóságod az emberi jogok alapján álló, egymás megértésére irányuló programmal vette át a vármegye kormányzatát; ezt láttuk annak idején kifejezésre jutni ama magas szárnyalású beszédében, melyet a „Székelykérdés megvitatása” érdekében összehívott vármegyei értekezleten hallottunk.

Hogy az értekezlet akkor oly meritális határozatokat — melyek alapján vármegyei életünket az előállott új alapokon kiépíteni kezdhettük volna — nem hozhatott, ez nem Méltóságod készségén mult.

Ennek oka a vármegye vezető férfainak (akkor talán indokolt) passivitása és az akkor kialakulófélben levő közvélemény.

De Méltóságod tettekre vágyó lelke nem pihent! Szemét rásegezte az élet egyik legfőbb alkotó elemére, a munkára.

Mély gondolkodásu, éles eszének, nemesen érző, meleg szívének harmonikus együttműködésével ideállisan szociális munkát végzett!

Most, midőn a vármegyei trvtsági és közigazgatási bizottságok hatáskörébe tartozott ügyek Méltóságod hatáskörébe utaltattak, az ide tartozó s általában a Méltóságod elintézése elé kerülő ügy köz-, mint magánérdekű ügyeket mély jogi érzékre valló nagy tudással, helyes irányu bölcs belátással intézte.

A legkisebb jelentőségű ténykedéseiben is a megértés és kiengesztelődés jótékony magvait igyekezett elhinteni.

Ajtóját mindig nyitva láttuk szegény és gazdag előtt egyaránt.

Meleg érdeklődéssel karolta fel és tette vizsgálat tárgyává az egyesek részéről előadott sérelmeket és emberfeletti erővel sietett azok orvoslására.

Hisz — hogy példával éljek — nem egyszer láttuk Méltóságodat sárban-vízben a város mellék utcáiban úgy, mint községekben jární, hogy közvetlen szemléléssel személyesen szerezzen meggyőződést az egyes lakáskérdésekben felmerült és sérelmeseknek vélt alsóbb fokú intézkedésekről, hogy így az arra utaltaknak igényeiknek megfelelő lakást biztosíthasson.

Méltóságod megmutatta nekünk, tisztviselőknak az utat, hogy mikép kell a nép javára dolgozni. *Megvalósította gyakorlatilag azt az elvet, melyet a mult emberei oly sokszor frázishént hirdettek, hogy „a tisztviselő van a népért s nem a nép a tisztviselőért!”*

Most pedig, midőn az évforduló alkalmából üdvözljük Méltóságodat, kívánságunk az, hogy vezessen, irányítson minket a vármegye javát célzó munkásságunkban úgy, a mint eddig.

Kérésünk pedig a Mindenhatóhoz az, hogy tartsa meg egészségét, munkaerejét, boldog családi életét, hogy a vármegyét a már megszokott szívós kitartással és bölcsességgel tovább kormányozhassa.

Majd Biró Dénes főjegyző, h. alispán boldog újévet kívánt és felkérte Dr. Cornea főispánt, hogy a tisztviselői kar újévi gratulációját Ferdinánd király, Ő Felségéhez eljuttatni sziveskedjék. Beszédét azzal fejezte be: *„Éljen a király!”* Erre a küldött-

ség tagjai lelkesen éljeneztek a királyt.

Dr. Cornea főispán készséggel megígérte és táviratilag küldte el Udvarhelyvármegye tisztviselőinek újévi üdvözlését a király. Ő felsége kabinetirodájához Bukarestbe.

Együttal szívélyes hangon mondott köszönetet a tisztviselői kar lojális megemlékezéseért s érdemeinek osztályosait, szeretett munkatársait, teljes elismerésével halmozva el, további munkásságra és egymás szeretetére buzdította.

Végül a tisztviselői kar a főispánt megeljenezve, az ünnepség véget ért.

Lakásrendelet.

Székelyudvarhely város tanácsa, mint képviselőtestületi hatáskörrel felruházott hatóság, a 4868—920. sz. lakásügyi királyi rendelet alapján, 32—921. k. i. sz. a. határozatot hozott.

E nagyérdéki határozat főbb pontjaiban a következőket tartalmazza:

A hivatkozott királyi rendelet 2. §-ában írt rendszabályok egészben alkalmazandók. Négy tagból álló családnak 2 szoba, konyha és szükséges mellékhelyiségekre van igénye; ha a családtagok száma a négyet meghaladja, úgy még 1 szobára és rendkívüli indokolt esetben 4 szobára.

Ügyvédek, orvosok, kereskedők és iparosok részére a szükséges iroda-, műhely- vagy üzlethelyiség, a szobák számánál tekintetbe nem jöhet.

Magánosok csak 1 szobát, rendkívüli indokolt esetben 2 szobát kaphatnak.

A családtagok számának megállapításánál csak az állandóan a városban lakók jönnek figyelembe.

Rendkívüli szükség esetén magánosok 1 és családok 2 szoba, konyhánál többre igényt nem tarthatnak. Hogy ilyen rendkívüli szükség esete fennforog-e, azt a lakáshivatali átiratára, a városi tanács fogja megállapítani.

A háztulajdonosnak is csak úgy van joga részére lakást igényelni, ha

állandó jelleggel huzamosabb idő óta lakik a város területén és ha a házat e rendelet életbe léptetése előtt megszerezte.

E határozat a folyó évi április 1-je után felépítendő lakóházakra nem terjed ki; azokkal a tulajdonos szabadon rendelkezhetik.

A háztulajdonos saját házában lakhatik, sőt — ha több háza van — lakását bármelyik házába átteheti, de a fennebbi rendszabályok betartása kötelező.

Lakóházakat csak a lakáshivatal engedélyével és csakis új lakóház építése miatt lehet lebontani.

Gazdasági épületek és raktárak csak közhivatalok, közhivatalnokok és a hadsereg részére s úgy vehető igénybe, hogy tulajdonosuk gazdasági, ipari, kereskedelmi tekintetben e miatt kárt ne szenvedjen.

A kir. rendelet 2. §. 1. pontjában említett idegenek, a városban tartózkodás idejére, havonként a családfők és családtagok után adót kell fizessenek.

A kiknek évi jövedelme a 20,000 leit meghaladja, családfő után 50 leit, családtagonként 10 leit; kiknek évi 10,000 leit meghaladó jövedelmük van 20 és 5 leit; a többi idegenek családfőnként 10 és családtagonként 2 leit fizetnek havonként. Az osztályozást a városi tanács és végső fokon a vármegye alispánja teljesíti.

A befolyó jövedelem a városi háztartási alapot illeti és a lakáshivatal költségeit fedezi.

Minden háztulajdonos és főbérő köteles a lakás vagy lakrész megüresedését, a lakók személyében vagy viszonyában beállott minden változást 3 napon belül a lakáshivatalnak 500 leig terjedhető pénzbüntetés terhe mellett bejelenteni.

Újabb határidő a koronabankjegyek beváltására.

Kolozsvárról írják: A falu népe annak idején idegenkedéssel fogadta a koronabankjegyek beváltására vonatkozó rendelkezést és így megtörtént, hogy sok falusi gazda pénzét vagy egyáltalán nem, vagy csak kis részben jelentette és váltotta be.

Később, mikor a falvak lakossága is rájött arra, hogy a be nem váltott pénz elvesztette értékét, lépések történtek a kormánynál aziránt, hogy a kellőképp nem tájékoztatott falusi gazdákat a súlyos anyagi károsodástól megmentse.

Az ennek folytán engedélyezett utólagos beváltással a baj még nem nyert orvoslást és így szükségessé

vált egy újabb beváltási határidő engedélyezése.

Illetékes helyről származó értesülés szerint a földmives gazdák részére február 15-ig engedélyezett a kormány újabb beváltási határidőt. Ez időig azok a földmivesek, akik igazolni tudják be nem váltott pénzüik legális voltát, beválthatják koronabankjegyeiket. Szigorú intézkedés történt azonban arra nézve, hogy a városi polgárság ezt a kedvezményt ki ne használhassa.

Minden megyében bizottságokat alakítanak, amelyek az ellenőrzést, igazolást és beváltást végezni fogják.

A demokrácia mi vagyunk a földön, földben, gyárban, műhelyben és íróasztalnál dolgozó munkások; a mi követelésünk negyvenöt éve az anyanyelv joga is, az ingyenes oktatás is. De földet és eszközt a földmivesnek, műhelyt és szereszményt az iparosnak, tisztességes megélhetést a nép tanítóinak és ügyei intézőinek, orvost, gyógyszerészt és kórházat a betegeknek és mindenkinek élelmet, lakást, ruházatot faji, nyelvi és más különbségek nélkül: ez a mi programunk, a munkásság célja. De ezt — úgy látszik — nem a kizsákmányolókkal karonfogva, hanem csak ellenük valósíthatjuk meg a világ minden kizsákmányoltjával együttesen.

M—i M—s.

Kötelező ingyenes népoktatás. Ellátást és tanszereket ingyen szolgáltató közoktatás. Mindenkire, a földmunkásokra is kötelező baleset és agkori biztosítás. Mindennemű fogyasztási adó, vámok eltörlése. A közlekedés jobbná tétele és államosítása. Születési és öröklési jogok eltörlése. Minden nemzeti teljes egyenjogúsítása. A fegyveres béke korlátozása, a titkos diplomácia eltörlése. Néphadsereg. Mindmennyi olyan követelése a szociálista pártnak, melyek kivívását csak a dolgozó milliók föld-, ipari- és szellemi munkások összeolvadása biztosítja.

M—i M—s.

Sokan azért kaparnak, kapzsiszkodnak, hogy annál többet pazarolhassanak...

Régi és újra híbőnk.

— Nyílt levél a szerkesztőhöz. —

Kedves Szerkesztő Barátom!

Hogy is kezdjem, hisz: „nem érez az, ki érez szavakkal mondhatót” pedig szívem repes örömben, tollam pedig igyekszik köszörülni a csorbát s fényesíteni rozsdávat szinte befogódott szárnyait.

Szívem repes örömben a letki vizionlátás percében, mert bár mért-földek választanak el egymástól a földrajzi fekvést illetően, de lélekben mindig ott voltam és vagyok köztek, mellettek, ott vagyok a szent cél érdekében, székely népünk mívelésének frontján s ha hosszú hat éven át a fajok küzdöttek a fajok ellen egymást löve és ölve, most a rég várt béke védelme alatt induljon meg a Krisztusi örök szeretet jegyében egyesült erővel a szorgos munka, mint az élet sója, a békés egyetértés, mint a haladhatóság bázisa.

Az elhívott egyedek munkája, bár szent a cél, nehéz és kitartást kíván, mert a nép konzervatizmusra hajlandó ma is. Igaz ugyan, hogy a hosszú, háborús élet megszaporította köztük is a szőfistákat, álbölcselkedőket, de most ezek munkája fővényre épített tetőnélküli alkotmányok s talán sziszifusi munkának nevezhető főrmedvények, kárász életűek lesznek és diadalmaskodni fog az egyetértés, az egyetakarás minden rendű és rangú népek között s hogy ez meglehessen, munkáljunk érte, fogjunk kezét a munka jegyében.

És most fogadjad szívélyes üdvözlétem. Jövőre hosszabb leszek, s többször felkereslek, mert én is a megértés eszméjét hirdetem ma és mindörökké.

Buzaházán, 1920. dec. hó.

P. Szentmártoni Báltint.

Önéletrajz.

Írta: **Langyalfalvi báró Orbán Ottó.**
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta: **Beleg Pál.**)

XII.

Miután az egyesült hajóraj a hadsereggel együtt huzamosabb ideig tartózkodott Odessza előtt és az orosz tábor sehol sem mutatkozott azon a vidéken, az egyesült hadsereg pedig a harcot így az oroszokkal felvenni nem bírta, újabb haditanácsot tartottak.

Elhatározták, miután Odessza környékén a talaj nem alkalmas arra, hogy az egyesült hadsereg partra szálljon és Oroszország belsejébe hatoljon s ott támadja meg az ellenséget. Másfelől pedig a kiküldött szemlélő csapat is azt állapította meg, hogy azon az oldalon a csapatok végveszély nélkül nem működhetnek, a haditanács kimondotta, hogy Odessza környékét elhagyja és Krimbe vonulnak. Azon az oldalon támadják meg az oroszokat.

A haditanácsnak e határozata következtében, a szárazföldi előőrsöket bevonultatták és az egyesült hajóhad is indulásra készen várta a további parancsot.

A cirkáló hadihajók is megtették jelentéseiket, hogy a tengeri ut nyitva áll s az ellenségtől mentes és a tovább vonulást veszély nélkül lehet eszközölni, kiadták az indulási parancsot.

Az egyesült hajóhad épen olyan sorrendben és elővigyázat mellett, mint ahogyan Konstantinápolytól, a Boszporusból kiindult, folytatta útját Odesszától Krim felé.

A harcosok már égték a vágtyól, hogy az orosz hadsereggel szembe szállhassanak.

Az egyesült hajóhad egészen addig, míg a krimi partok már láthatókká váltak, minden háborgatás nélkül folytathatta tengeri útját. Ekkor aztán az orosz hajóhad előőrsé az egyesült hajóhad előőrséit megtámadta. Azonban az oroszokat — rövid tengeri csatározás után — amieink visszaverték. Az oroszok sietve menekültek a szebasztopoli öbölbe, ahova aztán az egyesült hajóhad, a tengerparti erődök miatt, nem üldözhetette őket.

Annyit azonban elértünk, hogy a Feketetenger az ellenségtől megtisztult s így most már az egyesült hadseregnek csak a száraz földön kellett az ellenséggel mérkőznie.

Szebasztopálnál sem lehetett az egyesült csapatoknak a száraz földre kiszállaniok. Ott a várak és tengeri erődítményeket veszély nélkül megközelíteni nem lehetett. Ezért tehát a cirkáló hadihajók a krimi partok mentén folytatták tovább az őrfáratokat. Azok a hadihajók pedig, amelyek a hadsereg volt elhelyezve, Krimnek egy másik kikötője: Baluklava felé vették útjukat.

Baluklavához érve, előőrsöket küldtek ki a szárazföldre, hogy az ellenség hadállását kikémleljék.

A kiküldött előőrsöktől rövidesen megkapták a jelentéseket. E szerint pedig a Cserna folyón innen, Krim területén ellenség nem lévén, a szövetséges hajóhad Baluklavá előtt kikötött és az öbölbe a hajók egyenként bevonultak. Majd a katonaságot és hadi szerelvényeket is, az előőrsök védelme alatt, mind a partra szállították.

Ezután a hajók a baluklavai öbölön kívül, újból hadászati készenlétebe helyezkedtek el és várták, hogy ha a hadseregnek onnan vissza kellene térnie, azt újból felvéve, rendeltetési helyére tovább szállíthassák.

Krim, a tatárok országa, borzalmas látványt nyújtott a szemlélőknek.

Az oroszok — szokott csőfogatásukkal élve — Krimből az összes tatár és orosz lakosságot bevonták Oroszország belsejébe. Ugyisint az állatokot és összes elvihető holmikat betakarítva, a falukat mind porig égették azért, nehogy a szövetséges hadsereg télire magának hajlékot kaphasson és a szokatlan nagy hideg azt tegye tönkre.

Egész Krim területén egyetlen kunyhó sem marad épen. Mind le volt égetve. Csupán egy uradalmi kastély, melléképületeivel együtt maradt sértetlenül a nagy pusztaságban. A faluk helyét csak az égési romok maradványai jelölték.

Krim dus rétein övig érő fű diszlett. Veteményes kertjeiben remek termés mutatkozott. Nagy gonddal ápolt gyümölcsös kertjeiben izletes gyümölcsök kandikáltak le a fák ágairól.

A lakosságtól, a sietve történt elmenekülés miatt, hátra maradt juhnyájak és marhacsordák, gazdátlanul kóboroltak; felprédálva a réteket, gyümölcsösöket és a szántók terméseit.

Ilyen állapotban volt Krim 1854. szept. 14-én, mikor az egyesült hadsereg ott partra szállt és elfoglalta.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Hihetetlen hírek. Mondják, hogy a beállott farsangon csörgő-sípka nélkül egy bolond sem fog járni;

mondják, hogy a vasuti kocsik kerekeit ujabbán mind megolajozták;

mondják, hogy éjszakai kiruccanás után 5 lei békedíjat nem ígérnek;

mondják, hogy „Naplopók-köre” címmel — hatósági engedély nélkül — új társaság nem alakult;

mondják, hogy a héten a Tábor utcában a berbécek egy társaságot sem szalasztottak meg;

mondják, hogy a népszámlálásnál főleglegben maradt hölgyeket a farsangon mind férjhez viszik;

mondják, hogy némely „Nyílt tér” nem mozi;

mondják, hogy multságokon a másnévben írt levelező-lapok dívatja már lejárt.

E hírek valóságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

A románok karácsona e hó 7., 8. és 9-ikére esett. Az első napon ünnepi szent misét hallgattak az összes tisztviselők. Második ünnepen este a »Bukarest« kávéház nagytermében összejövetelt tartottak. Diszes karácsonfát állítottak fel és fehér asztalok mellett kellemesen töltötték el a szent estét.

Kamarazene. Az „Odorheiu és Vidéke tisztviselőinek olvasó-köre” tagjai és azok hozzátartozóinak szorakoztatására 1921. évi január hó 19-én d. u. 6 órakor a Szabó Károly-féle vendéglő helyiségeiben tea-délután rendez, melyre a kör tagjait és azok hozzátartozóit ezuton is tisztelettel meghívja. Ez alkalommal a kör tagjaiból alakult vonósnégyes a zeneirodalom magas nivóján álló kamarazeneszámokat fog előadni a következő műsorral: 1. Mozart: XVII. vonósnégyes. 2. Hajdin: Largo. 3. Schubert: Moment musical. 4. Schaller: Quartettino. 5. Schubert: Polonaise. Nem lep meg bennünket, hogy a vonósnégyes a legkiválóbb klaszszikus zeneszerzők műveinek művészi érzékkel összeállított, nagyvonalú és változatos főnti műsorban foglalt előadására vállalkozik, mert a Szentferencrendiek templomában nemrégiben tartott zenémiséken már volt alkalmunk élvezni a vonósnégyes tökéletesen művészi játékát. Miként halljuk, a kör vezetősége ilyen teadélután minden hónapban fog rendezni tagjai részére, mely délutánok mindig magasabb rendű zenei élvezetet fognak nyújtani.

Eljegyzés. Labancz Gergely főszemlést eljegyezte Kozák Mariskát Székelyudvarhelyt.

Az enyhe tél okát egy francia csillagvizsgáló abban látja, hogy az általa felfedezett új égitest, mely állítása szerint — több százézerszer nagyobb a napnál, amely tudvalevőleg több milliószor nagyobb

a földnél — olyan nagy hőmennyiséget áraszt szét, hogy a földön is érezhető. Az új égitesthez állandóan közeledünk s ez a közeledés az egész naprendszerre katasztrófális jelentőségű lehet.

Hívatatbizsgólat. Suciu Áron kerületi rendőrprefektus a napokban Székelyudvarhelyt tartózkodott. Megvizsgálta az államrendőrség ügymenetét s mindent a legnagyobb rendben talált. Elismerését fejezte ki Cráciun rendőrprefektusnak, a hivatal ügybuzgó vezetőjének.

A népszámlálást befejezték Székelyudvarhelyt, a székely anyaváros területén is. E szerint az összes lakosok száma 10,192 lélek. Ebből férfi 4808, nő 5384 lélek; tehát a nők száma 576 lélekkel haladja túl a férfiak számát. 21 évnél idősebb ember van 2100. Nemzetiség szerint: magyar 9653, román 211, szász és német 163, zsidó 154, más nemzetiségű 11 lélek.

Goga Octavian szépművészeti miniszter — mint Nagyváradról írják — Ady Endre csucsai kastélyát örök áron megvásárolta a költő özvegyétől. Goga a jövő nyáron szabadságidejét az Ady-kastélyban fogja tölteni.

Gazdakör alakult Székelybethlenfalván, mintegy 120 taggal e hó 2-án. Elnök: Soó István, alelnök Bokor Ferenc, pénztárnok Fábián Ferenc, jegyző Fülöp Albert. A tagsági díj 12 lei.

Dr Szabó József volt városi főjegyzőt, Udvarhelyvármegye árvaszékénél jegyzőt és tb. ülnöki állásában a miniszterium véglegesítette.

A legújabb utlevél eljárás az, hogy 1921. január 1-től az utlevél iránti kérések a vármegyei prefekturához intézendők, amely azokat saját hatáskörében intézi el. Az utlevél iránt benyújtandó kérvény román nyelven szerkesztendő s megjelölendő abban, hogy az illető hova, mely célból, milyen utiránnyal akar utazni. A kérvény bélyege 1 lei. Mellékelendő: 1. Két darab kartonra nem ragasztott fénykép. 2. Az adóhivatal bizonyítványa arról, hogy az illető minden adóját kifizette s hátraléka nincs. 3. Kereskedőknél kivánatos az illetékes kereskedelmi és iparkamara pártoló nyilatkozata. 4. Cégyegyzési kivonat vagy iparigazolvány. 5. Erkölcsei bizonyítvány. 6. Személyazonossági igazolvány.

A farcádi ifjuság e hó 15-én műkedvelői színi-előadással kapcsolatos táncmulatságot rendez.

A bonok beváltása — a legutóbbi hírek szerint — 1921. február 1-én megkezdődik és épen úgy történik, mint ahogyan a 60 százalékos befizetése volt. Arról is beszél a fáma, hogy a beváltásnál a bonok értékéből az összes adótartozásokat levonják.

Kétoldalas levél küldhető Magyarországra. A levélforgalom már megindult.

Táncmulatsága volt tegnap este Szabó Károly vendéglőjében a Szent-Imre-utcabeli fiataloknak.

Az oltáregyesület jan. 13-án este 8 órakor a r. k. finevelőintézet (régi gimnázium) nagytermében vallásos estélyt rendez. Műsor: 1. Megnyitót mond Pál István apátplebános. 2. Szaval Szomesán László. 3. Énekel Horváth Klári, zongorán kíséri Horváth Margit. 4. Saját költeményeiből felolvás Tompa László. 5. Vieuxtemps: Ballade ex Polonaise hegedűn előadják Szabó Gizi és Szabó Ernő. 6. Schuman: A két gránátos éneklő Vákár Vilmos, zongorán kíséri Szabó Ilus. 7. „Regina coeli” melodráma, előadja Forró Gézané zongora és harmonium kísérettel.

A szombafalvi ifjuság f. hó 13-án a kath. iskola nagytermében műsorrall egybekötött táncmulatságot rendez.

A szabad lyceum január 2-án délután tartotta második előadását a koll. imatermben, nagy közönség előtt. Az előadást Kolumbán Lajos nyitotta meg, melyben előre is felhívta a közönség figyelmét Embery Árpád tanár beszédére, aki részletes előadást tartott „a munkáról”, mely a szocializmuson alapszik. Bemutatta a szocializmust a maga tárgyilagossá keretében, fejtegette a szellemi munka nagy jelentőségét a társadalomra, mely a kormányzás és vezetés szükségességét nemcsak a fizikai munkásságtól várja. A kíváncsi ellen szólalt fel, ugyan azt hangoztatják, hogy a »munkás hazája a nagyvilág«, de a mi Székelyföldünk a mi szülőföldünk és hazánk marad örökre. Beszéde nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra. Nagy Berta és Jakabos Ilona ügyes szavatai következtek, melyet Gensthaler Hilda művelvezetes zongorajátéka zárt be. A ma, vasárnapi előadás elmarad, de a január 16-iki (vasárnap) annál érdekesebbnek mutatkozik. Kolumbán Lajos a „Magyar népdalokról” fog előadást tartani. Ugy értesülünk, hogy az előadás rendjén a helybeli „Székely Dalárda” és ezen kívül mintegy 20—25 szóló-énekes illusztrálja az előadást zongora, cimbalom és hegedű kísérettel. Előre is felhívjuk ezen élvezetesnek mutató előadásra a közönség figyelmét.

Új magyar bankjegyek készültek Svájcban. Árpád, Szent István és Mátyás király képei díszítik. A kisebb bankok is e hónapban elkészülnek.

Kosaras-bált tartottak Székelyszentkirályon, az iskolatermben tegnap este személyenként 8 lei belépési díjjal.

Károsultak, akiknek elveszett ágyterítő, függöny, asztalterítő, többféle finom és egyszerű abrosz, asztalkendő, törülköző, kötött és himzett díszasztalterítő, zsebkendő s más hasonló kárak van, a székelyudvarhelyi államrendőrségnél jelentkezzenek, ahol esetleg megtalálhatják. Nagyrészen e holminak monogram van.

A zetelakai olvasó-kör tagjai 1920. dec. 26-án, az iskola nagytermében, fényesen sikerült közművelődési estélyt rendeztek változatos műsorrall. Az estély bevétele 750 lei volt, amelyből 350-lei kiadás levonásával, 400 lei tisztajövedelem az olvasó-kör könyvtár-alap javára fordított. A felülfizetőknek ezuton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Az első fillérestély. A székelyudvarhelyi polg. önképző- és segélyező egyeslet e hó 4-én rendezett fillérestélye, várakozáson felül sikerült. Kónya Jancsi zenekarának nyitánya után Fischer Ferenc mondott hatásos beszédet; visszapillantást téve Solymossy Endre idejére, mikor ezek a fillérestélyek létesültek és nagy sikert arattak. Úgyesen szavaltak Forró Gézané és Gábor László. Gensthaler Hilda és Nagy Irma ének duettje nagy tetszést keltett. Végezetül egy 1 felvonásos bohózat következett, amelyet Frank Aranka, Magyar Erzsébet, Sepsí Juci, Martinovits Rezső, Csendő Jenő és Loótz Ernő adtak elő nagy sikerrel. Az estély műsorának és rendezésének érdeme Csépi Mariska, Csendő Mariska, Loótz Richard és Derzsi Sándor rendezőké. Itt említjük meg, hogy a 11-iki fillérestély a közbejött Székely Dalegylet tegnapi estélye következtében elmarad és 18-án (kedden) lesz megtartva, melyet Gábor Margit, Lukács Jolán, Páncél József és Lukács János rendeznek.

Tisztviselőink kertészeti szövetkezete. A köz- és magánalkalmazottak kertészeti szövetkezetének haszonbérleti szerződése lejárt. A szövetkezet igazgatósága kérelmezte a szerződés megújítását. A tanács — tekintettel a szövetkezet eddigi eredményes és kiváló fontosságú működésére — a kérelem teljesítése elől nem zárkozott el. Azonban, miután a szövetkezetnek több tagja a városról eltávozott és viszont sok új tisztviselő jött városunkba, a szövetkezetet ennek megfelelőleg újja szervezni látja szükségesnek. Ez ügyben a tárgyalások végzésével, a gazdasági tanácsost bizta meg.

Dr Gyarmathy Székelyudvarhelyt fogászati rendeltést még csak f. hó 14-én és 18-án tart. 1—1.

Nyílt tér.*

Turul biztosító részvénytársaság nagyváradai ügynöksége (Teleky-u. 11.) Székelyudvarhelyen felállítandó főügynökségének vezetésére alkalmas egyént keres. 2—3.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Az Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár Részv.-Társ.

Gyári rak tárában

elsőrendű zsirosbőrök, cseres- és ültetett talpak, kivágot bocskorok, hasítások, helybeli és vidéki iparosok részére naponként a délutáni órákban a legutányosabb gyári árakban rendelkezésre állanak. :-

SZÉKELY GAZDA.

A gazdák gyűlését az előkészítő bizottság január hó 18-án délelőtt 11 órára tűzte ki Székelyudvarhelyre. E gyűlés keretében állapítják meg, hogy a sok tennivalókból melyiket vegyék legelőször munkába. Örvendetes, hogy a vélemények többsége a vármegyei jelleg mellett marad s így a működés itt zajlik le, mert itt van arra a legnagyobb szükség. Az előkészítő bizottság lapunk útján azt ízeni a gazdakörök elnökeinek, hogy a gyűlés napjáig vegyék a gazdakörök tagjai között számon, hogy ki mennyi és minő vetőmagot óhajt tavaszra beszerezni s a summát mindenféleből a gyűlés alkalmával e célra kijelölt embernél jelentsék be, hogy a beszerzést illetőleg a központ idejében eljárasson. Ugyancsak vegyék számon azt is, hogy kinek mennyi és milyen fajú gyümölcsoltványra van szüksége, mivel a gyümölcsfaoltványok beszerzését illetőleg is itt az idő s ha késlekedünk, nem jut elegendő idő a leszállításra. Egyelőre e két dologban sürgős az intézkedés. A feljegyzéseket a kör elnöke hozza magával és az összejárást végző emberünknek a gyűlés alatt adja át. A gazdaggyűlésen a gazdakör elnöke a kiküldött képviselőkkel okvetlen vegyen részt. Gyűlés után az előkészítő bizottság egyszerű gazda-ebédet rendez.

A gazdák figyelmébe. A gazdaggyűlésen sok szó esik a gazdasági teendőkről, hiszen tudomásunk szerint a gazdasági munkálatok beindításáról és intenzív felvételéről van szó. A sok tennivaló között ne feledkezzenek meg a gazdák arról, ami nekik a legszükségesebb: az állattenyésztés bajairól. Hozzanak határozatot, hogy az apaállatok nevelésére kiválasszák az olyan kigazda tenyészeteket, ahol kiváló tulajdonságú és erős szervezetű tenyészállatok nevelhetők, mert a vármegye gazdáinak erre van jelenleg a legégetőbb szüksége. Ha ezt nem teszik meg, úgy pár év alatt nem lesz tenyészállatunk, mivel jelenleg is gyatrán állanak a községek e tekintetben. Haladéktalanul kérelmezzék az állami méntelep beállítását, mert köztudomás szerint lótenyésztésünk erős hanyatlásban van e miatt. Intézkedjenek egy gyümölcsfaoltványok azonnali beállítása tárgyában — bármily áldozat árán, mert a vármegyében nincs faiskola s nincs honnan beszerezzük a gyümölcsfaoltványokat. Ezt a három kérdést nyomatékosan ajánljuk a gazdák figyelmébe, hogy a bajok minél előbb orvosolhatók legyenek. Nem kell megriadni az áldozatoktól, mert ha a vármegye gazdaserege összeáll bizonyos célok kivételére, az sikerülni is fog, mert sok kéz, hamar kész.

Működés: A lapkiadó-társaság, szerkesztésért felelős: Ébert András.

Cenz.: C. T. Sireca secr. pref.

Szám: 609—1920.

Árlejtési hirdetmény.

Miklósfalva községben a »Szóke« patakra tervezett cement hid felépítése 1921 évi január hó 16-án délelőtt 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árlejtésen a legkevesebbet ígérő, elfogadható vállalkozónak kiadatik.

Kikiálltási ár 15,000 lei.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Homoródszentlászló, 1920. dec. 27.

Barthalis, kizs.

Eladó egy vidéki boltberendezés. Cím: »Traján szálloda«. Kossuth-u. 1—4.

Motormalom

két pár franciá kövel e hó 15-én bérbe kiadó, komoly vevőnek el is adó. Halmágyi György Székelydálya. 1-1.

Egy jókarban levő

bőrfedeles kocsi

eladó. Bővebb felvilágosítást a homoródszentmártoni postahivatal ad. 3—3

Fürdött-e

már a **Sósfürdőben?**

Nyitva van: **szombat, vasárnap, hétfő és kedd**

o o o napokon. o o o

Aki családjá és önmaga részére évenként **garantált tiszta mézet** akar biztosítani, aki a háza részére **bármily tárgyat** jutányosan akar beszerezni, illetve elkészíttetni, az lépjen be a **méhészgazdák szövetkezetébe**. Egy üzlet rész 100 lei, minek osztaléka mézben is igényelhető.

Első Udvarhelyi Mérés. Ügynökség.

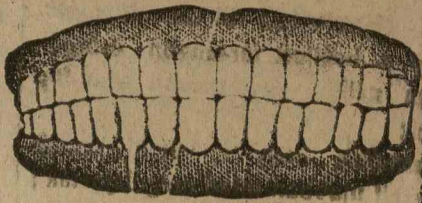
Iskola-utca 8. sz. a.

Közvetít eladásra és vételre: Mindenmű üzemeket, gépeket (cséplőt, motort, gőzgépet) házakat és telkeket. — Elvállal elemi cikkek beszerzését és eladását összeköttetései révén. — Bármilyen üzletet a legpontosabban és leggyorsabban lebonyolít a törvényesen megengedett %-ért. — Ertekezni lehet bármikor

Nyomtatva Ifj. Belegh és Z. Székely könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete, Székelyudvarhely.

HARTSTEIN D.

FOGMŰTERME
SZENTKODITS-HÁZ
BATTHYÁNY-TÉR 4. SZ.



Készít fájdalom nélküli fogsorokat, aranykoronát, fogtömést, aranyhidakat. Fog-
o o o húzás érzéstelenítéssel. o o o
Már azért is módomban áll a t. közönség igényeit a legjobban kielégíteni, mivel mindennemű technikai munkák jól felszerelt saját laboratóriumomban készülnek — a leg-
kitünőbb külföldi anyagokból.

„TURUL” cipők



legszébbek, legolcsóbbak és legtartósabbak
Turul Cipőgyár Rt. Székelyudvarhelyi fiókja Kossuth-utca 9. szám.

150 elárusítóhely Európa különböző országaiban.

Üzlet áthelyezés!

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy Strada Regele Carol (Orbán Balázs-utca) 48. szám alatt volt

festészeti műtermemet

vissza helyeztem régi helyemre, Kossuth-utca 35. szám alá. — A közönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradok szolgálat készséggel

Hermann Gyula, festő.

Népjegyek.

Meghívók, Eljegyzési- és Esküvői, valamint gyászjelentések, ugyancsak mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkák izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

IFJ. BETEGH ÉS Z. SZÉKELY

villamos üzemre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő intézetében Odorhei (Székelyudvarhely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. szám A vármegyei összes hivatalok szállítója.